

Industria, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare nr. 22.
Scrisori nerantacite nu se pri-
mesc. Manuscrisul nu se re-
trimite!

Birourile de administrație:
Brașov, piața mare nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Budolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(No. 10), Heinrich Schölkopf, Alois
Bernoldi, M. Dukes, A. Oppolich, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Debes; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o soră
garmonică pe o coloană 6 cr.
și 50 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
soră 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL III

„Gazeta” ieșe în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și strălăutate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 61

Brașov, Joi 16 (28) Martie

1889.

Brașov, 15 Martie v.

Tote frământările opoziției ma-
ghiare în dietă și toate demonstra-
țiile de pe strade n'au ajutat ni-
micu, căci, după vorbă și la armă
de săptămâni întregi, urgisiții pa-
ragrafi 24 și 25 au fost votați
erî în textul lor original, fără
nici o modificare, cu majoritate de
109 voturi.

Așteptăm că deodată cu a-
cestă scire se ne transmită firul
telegrafic și vestea, că erăși s'au
făcut demonstrații după vota-
rea celor doi paragrafi, și că
erăși s'au spart ferestri, lampe,
s'a aruncat cu petri în miniștri
și s'a făcut chiar vârsare de sânge
în măsură mai mare ca până a-
cum.

Dér nimic din toate acestea.
Se vede că amenințările ministru-
lui de culte au potolit pe stu-
denți, ér ghionturile din partea
poliției și pipărarea din partea mi-
liției au făcut și pe ceilalți de-
monstranți de pe strade să-și pună
botul pe labe.

Votarea însăși s'a făcut, după
cum se telegrafiază unei foi clu-
siene, în mijlocul unei grozave
iritații. Guralivii cei mai mari
ai opoziției au făcut, când și-au
dat votul, nisce esclamații tea-
tralice. Br. Kaas a strigat: „con-
tra patriei mele nu votez!” Po-
lonyi a dis: „pentru trădare nu
mi dau votul!” Ér voinicosul
Thaly Kalman, tizul lui Tisza,
a strigat de trei ori: „nu!” Ne
mirăm că n'a strigat acest
„patriot”: de n'ar mai fi armată
comună! cum a strigat mai țilele
trecute: de n'ar mai fi naționa-
lități!

Destul că opoziției maghiare
nu i-a rămas altceva de făcut,
decât să-și verse focul prin es-
clamații ca cele de sus și stri-
gându „hoch” lui Tisza.

Și prin strigarea de „hoch” în
loc de „eljen” se caracterizează

situațiunea, care pretinde fără milă
dela fii „națiunii” ca să n'vete
nemșese. Căci moțiunea lui Ga-
jary, care s'a votat numai în a-
fară de lege, nu este decât o ață
muiată în miere și trasă prin gură.

Armata a rămas d'ér „noli me
tangere” pentru șovinisti!

N'ar corăspunde însă adevăru-
lui, decât n'am recunosce că tac-
tica opoziției a avut totuși suc-
cesul de a sgudi cabinetul lui
Tisza. Dovada cea mai tare pen-
tru acesta sunt silințele ce și-le
dă acum d-lu Tisza de a-și recon-
strui cabinetul și a și-lu întări
prin omeni noi și încă neusați,
cum este Desider Szilagyi, despre
care se dice, că a primit deja por-
tofoliul de justiție.

Tisza face aceste pregătiri în
tața nouelor atacuri ce-lu așteptă
din partea opoziției cu ocasiunea
desbaterilor asupra bugetului. Or-
ganul lui Apponyi însă dice, că
remanierea cabinetului nu va
schimba situațiunea, căci condu-
cerea politice rămâne în mâinile
lui Tisza.

Dér Tisza cu totă șiretenia lui
nu va pute scăpa de cadere sis-
temul său politic, căci rēlul zace
în acest sistem însuși, care, în-
temeiându-se pe nedreptățirea ma-
jorității populației statului, nu
pote mulțumi nici măcaru mi-
noritatea, din cauză că trebuie dea
tributul său celor mai puternici.

Din dieta ungarăscă.

În ședința dela 20 Martie s'au întem-
plat unele incidente. Deputații Polonyi
și Krajcsik, de altmintrelea și înrudiți,
au venit în conflict. Polonyi stetea
în culoar cu câți-va colegi, Krajcsik
veni cătră ei, ér Polonyi îl întrebă, că
nu cumva vine ca să spioneze. Krajcsik
încep să injure surugiesce pe Polonyi.
De altă parte, un deputat și un mi-
nistru s'au plânsu de prezența unui ra-
portor de diaru în culoar, dicend că

a spionat convorbirile deputaților. Sub
astfelu de auspicii încheia președintele
Pechy ședința publică, organele cesturei
deșertară tribunale și încep ședința con-
fidențială asupra diferitelor incidente.

Szederkenyi aduse în vorbă inciden-
tu'ntre Polonyi și Krajcsik. Dise
că acesta din urmă s'a folosit de nisce
espresii. ce din respectu cătră cameră
nu se pot reproduce. — Krajcsik dise
că Polonyi l'a ofensat imputându-i că
spionează pe deputații opoziționali. De
aceea i-a adresat unele expresii grele,
ce de altmintrelea le regretă. — Ugron
Gabriel dise, că numai pe acela îl re-
spectă, care în casul unei ofensări nu
alergă îndată la mijloce din evul mediu,
ci caută să dea satisfacțiune pe altă cale.
Acosta o vrea Krajcsik. E bine însă ca
și colegii săi deputați să nu ia or-
ce expresiune drept insultă. — Ministrul
Tisza și toți au aprobat vorbele lui
Ugron și cu acesta un incident s'a a-
planat.

Almasy aduse în vorbă afacerea cu
raportorul diaristic. Karol Pulszky a
vrut să scotă din culoar pe un cola-
borator al lui „Egyetertes”, pe Seffer,
ca pe un strein, credend că vrea să
spioneze pe deputați. Seffer i-a trimis
doi domni lui Pulszky să-l întrebe, decât
a vrut să-l insulte, dér vorbitorul
li-a declarat, că Pulszky a vrut nu-
mai să facă atentu pe acel domn, ca
să nu se poarte așa cum s'a purtat.
Decă asta e ofensă, atunci n'are să se
ocupe camera de ea. — Lukacs res-
pinse presupunerea, că Seffer ar fi spi-
onat. Cu acesta s'a terminat ședința
confidențială.

În timpul acesta pe afară se pre-
gătēu demonstrațiunile, despre care am
vorbit. Tisza a fost bătut cu petri,
ministrul de honveđi întâmpinat cu
„abzug”, Pulszky a fost lovit cu un
băț peste cilindru, care i-a sărit cătră
colo din cap, lui Törs i-s'a spartu ca-
pul cu o lovitură de băț, ér cel care
a dat cu bățul, un diurnist din mi-
nisterul de comunicații Iosef Kastl a
fost cumplit bătut de studenți din
pricina acesta, așa că a fost transpor-
tat de poliști plin de sânge într'o

curte vecină, ér societatea de scăpare
i-a dat ajutoru medical. Amăruntel
despre demonstrațiunile le-am comuni-
cat. Mai amintim, că armata a fost
eșit din casarme, ca să împraștie pe de-
monstranți, anume șese batalione de infan-
teriă și patru escadrone de husari, cari
apoi i-a și căptușit uritu pe demons-
tranți.

În ședința dela 21 Martie a camerei
nici n'a apărut ministrul Tisza. El a fost
chemat în audiență la împăratul. A a-
vut și o conferință cu comandantul
de corp contele Pejacevich, fiind de
față și un adjutant al împăratului.
Correspondentul lui „N. fr. Presse” dice,
că pricina și obiectul acestor conferin-
țe au fost de sigur de natură foarte
serioasă. Un poliștu care, luând parte
la potolirea tumulturilor, a fost trān-
tit de cal, ce se spăriase, și apoi
transportat în spital, a primit visita
unui adjutant al monarhului, trimis
anume de M. Sa ca să se informeze de
starea poliștului rănit în esercițiul
funcțiunei sale. Medicii au spus, că
abia după șese săptămēni va putea poli-
ștul să-și vedă erăși de serviciu. A-
tunci M. Sa i-a trimis o sumă de bani,
cu cari să se susțină în timpul inva-
lidității.

În camera cei mai mulți deputați au
cerut să fi șters din lista vorbitorilor.
Se vede că s'au saturat și ei de atata
vorbă.

Gosztonyi vorbi contra §§ 14 și 25,
fiind că armata comună nu se unesce
cu sensul propriu al sancțiunei prag-
matice.

Horvath dice, că pentru tinerii un-
guri și atunci ar fi greu a-și însuși cu-
noscința materialului celui mult pen-
tru a deveni oficer, când esamenul
l'ar depune în limba ungarăscă. Sunt
terminii tehnici, pe cari nu-i pot în-
văța în timp scurt.

Comisiunea economică a camerei a
primit proiectul de lege prin care se
amână terminul de alăturare a Tries-
tului și Fiumelui la teritoriul vamal
general, fiind că construcțiunile nece-
sare în portul Fiume nu se vor pute
termina până la sfēșitul anului.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(8)

CARMEN.

— Novela. —

Nisce servitorii mă conduseră în pom-
pōsa odaiă. Carmen numai decâtu imi
dise totu în limba bască: „spaniolesce nu
scii nici o vorbă, pe mine nu mă cunosc!”
Apoi întorcēndu-se cătră Englesu dise:
ți-am spus că-lu cunosc, că e bască!
Îndată vei vedē ce ciudată e limba asta.
Ce figură interesantă are. Așa-i? e ca o
măță prinsă în cămară? „Er tu”, i-am
răspuns eu, „ești o nevoiașă obraznică;
m'ar plăcea mult să-ți sfășiu fața în-
aintea iubitelui tēu.”

„Înainte iubitelui meu! veđi cătu
de iute l'ai găcit. Ești jalos, ești mai
hēbēuc ca în șerile înainte de-a ne
vedē în strada Candilejo. Nu veđi, pros-
tule, că în minutul acesta casa asta
trece în posesiunea mea și că galbenii
Englesului sunt ai mei; îl portu de
nas și-lu portu căci vine după mine
unde vreu eu.”

„Eu încă”, i-am răspuns, „decă în
chipul acesta duc lucrurile Egiptului
voiu face ca să nu mă încep din nou.”

„O, o, dōră imi ești bărbat, de
vrēi să-mi pronesc? Decă Garcia nu
face excepțiune, ce te împōrtă pe tine?
Nu pricepi tu nici acum, că tu singur
imi ești iubitul meu?”

„Ce dice omul acesta?” întrebă
Englesul.

„Dice că este setos și că ar bea
bucuros un pahar de vin”, răspuse
Carmen rēndu ca o nebună. Engle-
sul încă încep să ridă și porunci să
mi-se aducă vin.

Până ce beam, Carmen imi dise:
„Veđi inelul cela pe degetul lui?
Decă vrēi ți-lu dau ție.”

„I-ași da degetul decă m'ași întēlni
cu mylordul tēu în mijlocul munților,
avēndu fiacare câte-o maquilă în mână”
i-am răspuns.

„Ce e aceea maquilă?” — întrebă
lordul.

„Maquila”, dise Carmen rēnd, „incă
e portocală. Elu dice că i-ar plăcea
când d-ta ai mânca portocale.”

„Da”, dise Englesul. „Bine! adă
dér și mâne maquile.”

Până ce vorbeam întră unu came-
raru și vestesce că e întinsă masa. En-
glesul se scōlă, imi pune în mână un
piastru și dă brațul Carminei, care imi
dise rēndu:

„Fiul meu, nu te pot chema la
prāndu, dér mâne, când toba va suna
marșul de paradă, vino erăși cu por-
tocalele. Vei afla apoi o chiliă aran-
giată mai bine ca cea din strada Can-
dilejo și vei vedē, că mai sunt eu Car-
men a ta. Vom vorbi apoi despre lu-
crul cu Egiptul.”

Nu i-am răspunsu nimic și eram
deja pe stradă când audu risul Carmi-
nei și strigarea Englesului: „mâne să
aduc maquile.”

M'am depărtat nesciind ce să fac;
totă noptea n'am durmit și în cealaltă
đi dimineța eram așa de infuriat pe a-
cestă femeie trādătoare, încatu vream să
părăsesc Gibraltarul fără de a o mai
vedē; dér la celu dintēiu sunet alu to-
bei curajul m'a părăsit: am luat por-
tocalele și m'am grăbit la Carmen. Ja-

lusiele ferestrelor erau deschise așa că
o puteam vedē pândind după mine.
Camerariul m'a condus numai decâtu
în lăuntru și cum stam așa singur cu
Carmen, ea după ce erupse într'un risu
sardonicu imi sări după gātu. Nicodată
ea nu mi-s'a părut așa de frumoasă ca
acum. Era îmbrăcată ca o madonă, ér
eu din potrivă apăream ca un tálharu
cum eram.

„Miunchorro! dise Carmen, m'ar
plăcea să sdobesc totu, să aprind casa
și să fugu cu tine. Ascultă-mē, e vorba
de Egiptu. Vreu să mă duc în Ronda,
unde am o soră călugăriță. Iti voiu
spune calea pe care va trebui să mer-
gem. Veți nāvāli asupra ei și-o veți
despoia. Sēu scii ce? Celu c'unu ochiu
sē mērgă înainte. Tu rămāi puțin
îndēret. Englesul e curajos și are
pistole bune — pricepi?” După aceea
încep să ridă erăși și risul ei mă făcea
să mă înflor.

„Nu, i-am răspuns eu, îl urăscu
pe Garcia, dér elu imi este soțu. Odată
ilu voiu scutura eu însu-mi de pe capul
tēu; mai nainte însă să punem la cale

În ședința dela 22 Martie, Blasiu Orban ia cuvântul ca să vorbească despre pretinsele brutalități ale poliției din ziua trecută. Dăse că a vădit năvăliri de tâlhari atacuri de beduin în pustia, der ceea ce facu betyarii, (tâlharii) poliției întreze totu. (Mare larmă. Strigări în Jrépta: la ordine! la ordine! Președintele admoniază pe vorbitoru, să se modereze.) Orban dăce continuându: Tisza e sētosu de sânge maghiarū, ca rēposatulū tatā-sēu în Bihorū. (Furtunōsă mișcare'n drépta. Strigări: E infamū! infamū! Președintele chiamă pe vorbitorū la ordine.) Orban întrebă, decă Tisza vrē să facă revoluția în Ungaria? Guvernulū meritā a veni pe banca acușatorilor. (Furtunōse contrațiceri în drépta. Strigări în stānga: Așteptați numai, veți veni încă toți acolo!) Vorbitorulū încheiā defaimāndū violentū poliția.

Br. Kaas face responsabilū pe Tisza de escesele de pe stradă, fiindcă a refusatū compromisulū ce i-s'a oferitū de opoziția. Încheiā apoi ironicū: Se pare că Tisza ține cu Windischgrätz, cu rebeli noi nu tratāmū.

Ministrulū Tisza dăce, că guvernulū lui de 14 ani numai binele țerei l'a avutū înaintea ochilorū. Ceea ce a oferitū opoziția ca compromisū a fostū o simplă supunere. (Furtunā 'n stānga, aplause'n drépta) Afară de Anglia nu e nici o țēră, unde față cu escedenții se dovedesce atāta răbdare până ce și membrii legislațiunei s' fiā în adevērū insultați. De-orece acum s'a întēplatū și acēsta, e nevoiā de aspre mēsurī. E fără esemplu, că poliția pentru împlinirea datoriei sale, e insultatā în sala legislațiunei. (Furtunā'n stānga, aplause'n drépta). Vēd din intreruperile d-vōstrē, că numai pe poliția vrēți s' o insultați și s' intimidați judecătorii. (Furtunā cumplitā'n stānga și strigāte de „hoch“, aplause furtunōse'n drépta și strigāte: Președintele s' procēdā la ordinea țilei! Larmā mare în tōtā camera, unii deputați vrēu s' vorbească, der nu potū.)

SCIRILE ȚILEI.

Anticități. Relativū la anticitățile descoperite în Alba-Iulia, despre care am datū scire, se scire „Telegr. românū“: În o grădină ce se află pe loculū așa numitū „clasiu“ a dispusū societatea arheologică din acēstū orașū, ca s' se sape în mai multe locuri și au datū în adēncime cam la 2 metri de mai multe lucruri din anticitate. Au aflatū mai multe canaluri, fundamenturi, care, judecāndū după modulū cum suntū zidite, te facū a crede, că acolo trebuie s' fi fostū unū locū de scaldă. E de totū frumōsă suprafața edificului, care e formatā în 8 unghiuri și e pardositā cu

mosaicuri în 8 și în 4 unghiuri; 8 unghiurile suntū roșii, 4 unghiurile suntū negre. Au aflatū mai multe țevi făcute din lutū, cam de 80 cm. de lungi în forma țevilorū nōstre, ce le folosimū la cuptōre, numai cātū au pe la mijlocū cātē o gaură; alte țevi suntū în 4 cornuri, lārgimea e ca și a celorū rotunde, der în lungime nu numărā mai multū ca 20 cm. Au aflatū mai multe cărāmiți cam de 30 cm. de lungi și 20 cm. late, pe cari se află unū semnū în forma unei inimī sēu a unei frunțe, apoi e scrisū: LEG XIII. G. (Legio XIII Germanica); au aflatū și bucăți de marmurā, ce face pe societate a spera, că decă vorū fi norocoși a afla marmura cea mare, vorū afla mai multe inscripțiuni folositoare. De sigurū că în acēlū locū vorū putē descoperi încă și mai multe lucruri, cari vorū aduce mare serviciu istoției.

Academia Română. „Romānulū“ publică numele membrilorū Academiei, cari au fostū numiți raportori asupra operilor intrate în concursū: D-lū Urechia asupra operilorū d-lor Odobescu, Speranția și Carpen-Georgescu. D-lū Quintescu are de cercetatū numai nuvelele d-lui Duiliu Zamfirescu. Părintele Melhisedecū a fostū însărcinatū cu darea de sēmă asupra istoriei Romānilorū d. Al. D. Xenopolū. D-lū Iacobū Negruzzi are „O călătorie în țēra romānescă“ de Elena Didia Odorica Sevastosū, precum și alte scrieri teatrale. D-lū Roman are de cercetatū scrierea d-lorū Teofilū Frāncu și George Candrea, intitulatā „Moșii din Ardealū“.

E țigancă. Fōia oficială ungurescā publică următōrea schimbare de nume: Maria Czeccian din Copoțū lângă Odērheiu în „Kis“. Sunāndū numele celū dintēiu romānesce, s' nu credā lumea, că ar fi vorba de o Romāncă, care și-ar fi schimbatū numele, aci avemū de a face cu o țigancă, căci Romānca nu și batjocuresce frumosulū ei nume romānescū.

Condamnați. Cei trei autori ai crimei din strada Dionisie în Bucuresci, cari au fostū prinși în Ardealū, au fostū condamnați de cătră tribunalulū din Sibiu după cum urmēzā: Samuilū Popa la închisōre pe viață, Dum. Moraru la 15 ani, Ȇr Nedelcu Nicoloe la 10 ani închisōre corecțională.

O catedrală în piața Brașovului.

Sub acēstū titlu scire „Epoca“ din Bucuresci unū articolū din care reproducemū următōrele:

Cine a avutū ocaziune s' cunōscā Brașovulū din punctū de vedere alū progresului și buneī stări a Romānilorū brașoveni, cum era mai nainte cu vre-o 25

de ani și cum este astăzi, trebuie s' simtā negreșitū o adēncă părere de rău, vēdēndū căderea acēstui bulevardū alū deșteptării și progresului romānescū.

Nu se scie ore, că la Brașovū, Coresi a tipăritū prima carte romānescă, precum s' au tipăritū totū la Brașovū cele mai multe cărți romānesci, ce au apărutū pe la finele secolului trecutū și la începutulū secolului prezentū?

Nu se scie, că sute din tinerii, cari formēzā o parte din inteligența Romāniei de azi, și-au făcutū studiile, educațiunea lorū în Brașovū?

Mai este de lipsă s' amintimū avēntulū ce a datū Brașovulū comerțului și industriei romānesci?

Se cunōscē indetlū rolulū importantū ce l'a avutū Brașovulū ca orașū de importațiune pentru Romānia.

La Brașovū s'a făcutū prima expozițiune de manufacturi și industriei romānesci.

Intr'unū timpū, când limba romānescă gema în Romānia sub jugulū limbei grecesci, Romānii din Brașovū se luptau pentru revindicarea numelui de Romānū pe care streinii îl înlocuise cu numele „grecū“, ignorāndū noțiunea de națiune sēu confundāndū religiunea cu națiunea.

Generațiunile viitōre vorū ținea negreșitū socotēlā de faptele Romānilorū Brașoveni și vorū admira pe acēi demni neguțători, cari o sută de ani s' au luptatū cu cele mai mari sacrificii pentru o cauză în aparență bisericescă, der în fondū națională și culturală în sensulū celū mai strictū alū cuvēntului.

Facemū aluziune la procesulū ce Romānii brașoveni au fostū obligați s' lū porțe atāta timpū cu niște Bulgari, greci și cuțovlachī renegați, inconșcii de naționalitatea lorū.

Guvernulū ungurescū, după principiile ce manifestēzā față de nemaghiari, nu putea concede Romānilorū mijloce care contribuescū la desvoltarea lorū. Elū a sciutū se întocmēscā lucrurile așa, ca procesulū purtatū de Romāni s' se decidā în favorulū așa poreclilorū greci. Decisiunea acēsta răpescē Romānilorū beneficiulū culturalū ce lū acordase unū generosū Domnū Romānescū (Grigorie Brāncoveanu în 1821); le răpescē putința de a se folosi de veniturile fundațiunii; le răpescē dreptulū de a folosi limba în aceea biserică declarāndū-o de națională grecescă....

Resultatulū procesului de care vorbimū a fostū o lovitură fōrte grea pentru Romānii brașoveni, pe care o vorū resimți încă multū timpū și a contribuit s' facā din Brașovū ceea-ce este azi. Ne dōre s' spunemū ce e Brașovulū azi. Neguțătorii romāni, desinteresaii susținatori material ai progresului romānescū se impuținēzā; inteligența este decimatā prin o presiune și emigrare, și

în loculū lorū — se implāntā maghiarismulū. Decă va merge totū așa, nu va trece multā vreme și Brașovulū pionerū alū simțimentelorū romānesci, se va transforma într'o citadelă a maghiarismului.)

Ne bucurāmū însă, când vedemū, că cu tōte prigonirile, Romānii brașoveni își ținū rēndurile, nu se descuragiazā; ne bucurāmū când vedemū, că numărulū inteligenței creșce; când vedemū că dau semne de viață, prin hotărira luată de comuna romānă din Cetate în timpulū din urmă: de a clădi în piața Brașovului o catedrală națională Romānă; ne bucurāmū, fiindcă îndeplinindū acēstā hotărira, Romānii dau dovadă că au forță de viață și crează unū adăpostū sub scutulū căruia s' se potā organiza forțele intelectuale, de ore-ce sciutū este, că peste munți în împrejurările actuale numai sub scutulū bisericeii se pōte ocroti și desvolta cultura Romānilorū.

Clădirea unei catedrale romānesci în centrul Brașovului, alătura cu catedralele luterane și catolice, va reprezenta comuna, va vesti celorū viitorū cine au fostū cei prezēți și va ridica fără nici o îndoială în ochii străinilorū prestigiulū Romānilorū. Acēsta va constitui unū mare meritū, va fi unū omagiu adusū memoriēi acelorū bravi Romāni, cari s' au jertfitū pentru realizarea acēstui scopū în timpuri când Romānii erau declasați ca poporū și când străinii priveau aspirațiunii ca acestea ca o insultă adusă lorū.

Hotărira Romānilorū cetățeni din Brașovū meritā laudă și imitare. Nu ne îndoimū, că acēi Romāni, cari au contribuitū pentru ridicarea unei pompōse catedrale catolice, chiar în inima capitalei Romāniei, vorū da ajutorulū lorū — decă li-se va cere — pentru clădirea unei catedrale romānesci ortodoxe, într'unū orașū, în care are atātea legături cu Romānia; în care trāescū multe familii, care și au originea din Romānia și unde multī membri din familii însemnate ale Romāniei au găsitū rēpausū vecnicū în cimiteriele bisericilorū.

Correspondența „Gaz. Trans.“

De lângă Bettlén, 18 Martie 1889.

Onorabilă Redacțiune! Trecut'au sēptēmāni, luni, ba împlinitu-s'a pōte și anulū de când nu v'am scrisū. Și decă estū astăzi din brazda mea, o facū acēsta numai pentru a constata adevērulū verde: că puterile didactice, de cari a dispusū școlā romānescă din Bettlénū începēndū din anulū 1851—2 a prefăcutū pe Romānii de-acolo într'atāta, încātū pentru conducătorii lorū de astăzi este o delectare a petrece în mijloculū lorū. Așa s'a exprimatū în sēra de 17 Febr. st. n. unulū din fruntașii conducătorū din Bet-

¹⁾ Romānii din Brașovū vorū îngriji ca acēsta s' nu se întēple; din contrā ei încă totū sperā s' ajungā Brașovulū în stare și mai bună de cum a fostū. Red.

lucrulū cum se obișnuesce în țēra mea. Eu numai din greșelā sunt țiganū...“

„Ești nebunū, ești hēbēucū, ești în fine cu adevēratū payollo,“ dăse ea. „Ești ca piticulū, care s'a crezutū uriașū când a pututū s' scuipe departe. Nu mē iubesci mai multū, du-te“.

Când mī-a dīs vorba „du-te“ nu puteamū s' mē despartū de ea. I-am promisū că mē voi reintōrce la soții mei și vomū aștepta pe Englesulū; ea din contrā mī-a promisū, că va fi bolnavă până când nu vomū fi plecatū cătră Ronda. Carmen avū atāta curajū, încāt își schimbā îmbrăcăminteā și mē cercetā la loculū unde eram în gazdă.

Dēr în curēndū am plecatū; aveam și eu planulū meu. M'am reintorsū la loculū de convenire, sciindū loculū și ora când va veni Englesulū și Carmen. Dancaire și Garcia deja mē așteptau. Am petrecutū nōptea în pădure în jurulū unui focū, ce ardea așa de frumōs, nutritū mereu cu lemne de bradū. I-am propusū lui Garcia s' ne jucāmū în cărți. Elū s'a învoitū. La joculū alū doilea i-am observatū, că înșelā; a înce-

putū s' ridā. Eu i-am svērlitū cărțile în obrazū. Elū s'a întinsū s' ia pușca, pe care eu am fostū pusū unū piciorū dăcēndū-i: am auditū că scii mânua cuțitulū mai bine decātū ori și care pun-gașū malagianū; vrei s' și încerci noroculū și cu mine?

Dancaire vrū s' ne despartā. Eu i-am rasū lui Garcia cātēva pālmi. Mānia îlū încuragiā, își scōse cuțitulū și eu făceamū asemenea. I-am dīs amēndoi lui Dancaire s' ne facā locū și s' ne dea pace. Garcia se trase cātiva pași înapoi ca mātā înainte de a sări asupra șorecelui. În mână stāngă își ținea pālăria, Ȇr în drépta cuțitulū îndreptatū cu vērfulū cătră mine. Eu însă mī-am luat poziția dréptă, față 'n față cu elū, cu brațulū stāngū ridicatū în susū, cu piciorulū stāngū înainte, Ȇr în drépta ținēndū cuțitulū alăturū de șoldū. Mē simțiamū mai puternicū decātū unū uriașū. Elū se aruncā asupra mea ca o săgeată; eu m'am învērțitū pe piciorulū stāngū, așa că Garcia nu nimeri decātū aerulū golū, în vreme ce eu l'am nimeritū în gātū, așa că cuțitulū meu implāntāndū-se tare

în vinele lui a cădūtū josū. Mī-am învērțitū apoi cuțitulū cu atāta putere, că se rupse în două. S'a isprăvitū. Oțelulū plāntatū în grumazulū lui fū aruncatū afarā de unū puternicū șiroiu de sânge.

„Ce-ai făcutū?“ dăse Dancaire. „Taci“ i-am rēspunsū eu. „Noi nu putēmū trāi laolaltă. Iubeam pe Carmen și vream s' fiā a mea. Ș'apoi Garcia era unū miserabilū și unū mișelū; nu-ți aduci aminte ce a făcutū cu sērmanulū Remendado? Acum amū rēmasū numai noi doi copii sdraveni. Spune, vrei s' fimū prietini la mōrte la viață?“

Dancaire își întinse mână. Elū avea 50 de ani — „La draculū cu amorulū“, dăse elū. De i-ai fi cerutū pe Carmen ț-ar fi dat' o pentr'unū piastru. Acum suntemū numai doi; ce vomū face mână?“

„Încrede-te în mine“, i-am rēspunsū. „De aici înainte potū s' ridū de lumea întregă.“

Amū îngropatū pe Garcia și două sute de pași ne-amū așēdatū mai departe. În ziua următōre vine Carmen cu Englesulū, cu doi catări și unū servitorū.

I-am dīsū lui Dancaire: Englesulū lāsă-lū pe mână mea. Tu sparie pe ceilalți căci ei suntū nearmați. Englesulū era curagiosū. De nu l'ar fi împinsū Carmen, ași fi rēmasū pōte eu în loculū lui mortū. Celū dintāiu cuvēntū ce l'am dīsū Carminei a fostū: „ești vēduvā“. Când a sciutū ce am făcutū, mī-a dīs: „totdēuna vei rēmānē unū lillipendi.“ Garcia te-ar fi omoritū elū pe tine. Poziția ce ț-ar fi luat' o tu în lupta față de elū, era o hēbēuciā; da, căci Garcia a avutū de-a face cu omenī mai sdraveni ca tine. Dēr ce s' dăcū? — i-a venitū și lui cēsulū. Și alū tēu va veni.“

„Și alū tēu încă“, i-am rēspunsū, „de nu-mī vei rēmānē femeia credincioasă.“

„A feritū Dumneșū!“ dăse ea. „Dēr ce? vinā! ce trebuie s' viā!“

Cātēva luni eram prē înestulitū cu Carmen, ea ne făcea fōrte mari serviții, încunoscintāndū-ne unde amū putē prinde cevași. Ea era acūși în Malaga, acūși în Cordova, acūși în Granada; dēr la o vorbă a mea lāsă la o parte tōte, mē urma fiā în vre-o miserabilă cărciumă, fiā sub cortū. O singură dată

lênă din incidentul unei reprezentațiuni teatrale și-a unei petreceri populare, ce s'a dat în școala română confesională locală. Scopul petrecerii a fost ajutarea bisericii și-a școlii românești din Betlén. S'a jucat anume „Vistavoiul Marcu“ comediă în 3 acte de cosmopolitul Teochar Alexi. Actorii au fost recrutați din sinul junimei române betlene, educată singură și numai în școala din Betlén, în persoanele d-lor: Ioan Dingană, care a jucat pe Nae Totolean; Florica Dingană, pe Coralia fca sa; Ilie Mircea pe Tanase Tufa ginerile lui Nae Totolean; Ioan Svageu pe fiul lui Totolean, Filip; Ana Moldovană, pășită prima oră pe scenă, d'er s'a purtat eșemplar — pe Zoia Liliac; Ioan Morariu pe Dr. Vladescu și în fine cunoscutul Vasile Chiția a jucat pe Marcu Vistavoiu la D-rul medic Vladescu. Toți unul ca altul și pe întrecute de bine s'au produs tinerii și tinerile noastre; n'au lăsat nimic de dorit și aplauzele publicului mă escusă de a-le aduce și eu laude.

Așa-i! La Român de multe-ori lipsa studiului o suplinese aproape în mod perfect talentul și geniul cu care l'a îndestrat Dumnezeu.

Etă o școlă — deși în mică — ai cărei magistri sunt tinerii și tinerele noastre, țeran și țerance!

Înainte fraților și surorilor în direcția pe care ați pornit. Cu piciorul cu care ați început pașii mai departe. Sentinela, geniul Românismului, priveghază asupra voastră. Acela se Vă oțelă și pe viitor la fapte măndre românești!

După reprezentația Chiția și ceialalt diletanți au delectat publicul cu mai multe cântări naționale, după cari a urmat jocul, la care toate frumoșele Betlénului, econome tinere și măritate, s'au înfățișat în costum național. Așa se dă unei petreceri caracter și timbru românesc, er nu cum fac unele gentiluțe de-ale noastre, 3—4 însă, imbracă costum după pausă, ca să-lă frece acela de scările căruțelor mergendă către casă și nu rufele cele nemțesci.

Printre jocuri corul plugarilor români a intonat mai multe versuri naționale. Am aflat și aceea, că plugarii din Betlén cetesc mai multe diare românești dintre cari m'au aduc aminte de: „Gazeta Transilvaniei“, „Tribuna“, „Calicul“, etc.

Pe lângă inteligența locală au participat la petrecere și din jur, er dintre cei mulți amintesc pe d-l Docu Ion respicientă neromân, d'er simpatică față cu Românii.

Profitul moral al petrecerii a fost escent. Profitul său venitul material brut a fost 56 fl. v. a. în care sumă sunt cuprinse și suprasolvirile dela următorii p. t. d-ni: George Micu notariu cerc. 1 fl.; Gregoriu Pușcariu admin-prop. în tractul Cristurului 1 fl.; Siia Popă, matronă din Betlén 2 fl. 50 cr.; Doczi János respicientă 50 cr.; Iuliu Popă 50 cr.; Teodor Cupșia comptabil 50 cr.; Teodor Ciboc 1 fl.; Grigore Micant 50 cr.; sumatim 7 fl. 50 cr. suprasolvire. Spese au fost 20 fl.; cari subtrase din venit, dau un rest de 36 florin v. a. ca venit neto în favoarea Bisericii și a școlii rom. din Betlén.

Ospeții străini au fost primiți și tractați de: d-l și d-na Pușcariu, Simeon și Florica Moldovan, Ioan și Berta Grecu, d-l respicientă în pensiune și d-na Morariu etc.

Petrecerea a durat până dimineața, când ne-am depărtat cu toții la ale noastre încântați de avilirea poporului rom. plugar din Betlén.

Hortensiu.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1889. Raportul secretarului general asupra lucrărilor făcute în anul 1888—89.

(Urmare).

II. Publicațiunile Academiei.

1. Tipărirea volumelor din Analele Academiei a fost în acest an întârziată din cauza dificultăților pe cari le-au întâmpinat moștenitorii reșosatului și regretatului nostru tipograf P. Ispirescu în continuarea conducerii atelierului, pe care el l'a lăsat moștenire. Acum lucrurile fiind aduse la bună ordine, sperăm că se va repara în curând întârzierea cauzată publicațiunilor noastre.

Partea I din Tomul X al Analelor, cuprinzând Partea administrativă și desbaterile anului 1887-88, este aproape terminată. În acest volum, conform deciziunii luate în sesiunea trecută, se tipăresce și Bibliografia publicațiunilor periodice române întocmită de d-l Alexan. Popă, arhivarul Academiei.

Volumul acesta fiind al doilea din seria Analelor dela transformarea Societății Academice în Academia Română, este util și necesar ca la sfârșitul lui să se afle un Indice alfabetic pentru toate volumele anterioare. Acest indice s'a făcut întreg de către personalul cancelariei și în curând se va tipări.

Din partea II a aceluiași tom din Anale s'a tipărit aproape întreg volumul destinat Memoriilor Secțiunii istorice. În volumul acesta se cuprind până acuma următoarele memorii:

Diachiele seu predicele Mitropolitului Antim Ivireanul, tomul II. Studiu de P. S. S. Ep. Melchisedec.

Studiu asupra lezei celor XII Tabule de Ioan Calenderu.

Dela Tobolsk până în China. Note de călătorie de Spătarul Nicolae Milescu 1675. Traduse după un text grecesc de G. Siomă.

Arhimandritul Vartolomei Măzăreanul (1720—1780). Notiță biografică și bibliografică de V. A. Urechă.

Sigiliul țigului Petrei (Județul Némțului). Notiță istorică de V. A. Urechă.

Pe file de ceaslov. Note istorice de V. A. Urechă.

Document referitor la limba românească. Comunicațiune de V. A. Urechă.

Documente dintre 1769—1800. Comunicațiune de V. A. Urechă.

Documente relative la anii 1800—1831. Comunicațiune de V. A. Urechă.

2. Din Istoria lui Herodot, în traducerea premiată a d-lui D. I. Ghica, s'au tipărit în cursul anului cele 9—12, ajungendă până la cap. 107 din cartea I.

3. Colecțiunea de Basme și cântece populare macedo-române adunate de reșosatul nostru coleg Dr. Obedenaru este tipărită încă din anul trecut, însă nu s'a dat publicității.

Un glosar complet al textelor cuprinse în acest volum este indispensabil pentru completarea publicațiunii; acest glosar, fiind cea dintăi lucrare de acest fel asupra dialectului macedo-român, trebuie să fie foarte desvoltată și amănunțită, dând nu numai lista cuvintelor cu sensurile lor, ci și numeroșe exemple din cari să se vedă întrebuințarea diferitelor cuvinte și forme în propozițiune.

D-l I. Bianu, care a îngrijit facerea publicațiunii, a întocmit acest glosar; mai este însă necesar ca lucrarea să fie supusă unei minuțioșe re-viziuni înainte de a se da la tipar, ceea ce se va face în viitorul an academic.

4. Au rămas a se tipări în cursul anului viitor:

a). Flora Dobrogei, de d-l Dr. D. Brândă.

b). Țeranul Român, de d-l Gr. G. Tocilescu.

c). Catalogul monumentelor epigrafice și sculpturale din Museul de anticități, de d-l Gr. G. Tocilescu.

5. Psaltirea Scheiană. — În sesiunea trecută Academia a hotărât a primi asupra bugetului său cheltuelile cari sunt necesare pentru publicarea de către d-l I. Bianu a prețiosului text românesc vechiu al Psaltirei cuprins din manuscrisul No. 449 provenit din biblioteca dela Scheia. Tomul I al publicațiunii este terminat; în el se cuprind întreg textul reproduș în facsimile fotolitografic și însoțit cu transcrierea în litere latine tipărită și aședată în fața paginilor facsimilate. Lângă această transcriere s'au tipărit, pe marginea paginelor, variantele cari rezultă din comparațiunea textului cu cel publicat de Coresi în Psaltirea slavo-română dela 1577. Tomul al II-lea, cu care se va termina publicațiunea, este în preparațiune; el va cuprinde un studiu paleografic și ortografic asupra prețiosului manuscris, o cercetare asupra originii acestei traduceri, adică asupra originalului de pe care ea s'a făcut; o grupare sistematică a particularităților fonetice și gramaticale a limbei textului și un glosar al cuvintelor întrebuințate în întreg textul.

6. Nunta la Români. — Premiul Eliade a fost acordat în sesiunea trecută manuscrisului despre Nunta la Români prezentat de d-ra Elena Sevastos. Totă atunci, luându-se în considerare valoarea și interesul pe care îl avea și un alt manuscris despre același subiect prezentat de colegul nostru d-l S. Fl. Marianu, i s'a acordat de Academiă o încurajare.

Amendouă aceste lucrări, avendă a fi publicate de Academiă, s'au trimes autorilor cel dintăi spre a fi revădit, al doilea spre a fi revădit și completat. D-ra E. Sevastos a supus întreg manuscrisul său unei re-viziuni totale și l'a trimes spre a fi tipărit. În curând vom primi și manuscrisul d-lui Marianu re-vizuit. În acest mod amendouă se vor pute publica în cursul anului viitor.

(Va urma.)

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta)

Budapesta, 16 Martie. Camera deputaților a respins cu 254

contra 145 votul separat în contra anului al doilea de serviciu al voluntarilor pe un an și a acceptat paragrafi 24 și 25 cu 253 contra 144 voturi precum și moțiunea partidei liberale (Gajary) privitoare la paragrafi, respingendă cu majoritate preponderantă toate amendamentele opoziționale.

Viena, 27 Martie. La alegerile din primul colegiu electoral în consiliul comunal a învins cu desăvârșire partida liberală. — Profesorul Sues și-a depus demnitatea de rector al universității din Viena.

Haaga, 27 Martie. Simptomele rele în starea sănătății regelui sunt constante. Consiliul de miniștri a luat hotărârea, că Regele nu mai este în stare de a domni.

Bruxella, 27 Martie. Numirea ducelui Adolf de Nassau ca regent al ducatului Luxemburg este în ajuns de-a se săvârși.

Paris, 27 Martie. Cu totă votul camerei, se făc opintiri de a îndemna pe Rouvier să nu demisioneze.

București, 27 Martie. Aș guvernul, cu ocaziunea aniversării proclamării României ca regat, va anunța în Senat intronizarea prințului Ferdinand de Hohenzollern ca moștenitor al tronului român.

DIVERSE.

Un clopot de argint curat și greu de 10 punți (160 kg.) se va turna, precum spune „Russki Curier“ în Charkov în amintirea nenorocirii dela Borki. Ideea, de a susține în modul acesta amintirea de mântuirea familiei împăresci rusesci, a dat'o arhiepiscopul din Charkov, Ambrosiu, care a numit și un comitet spre a primi argintul pentru clopot în bucă del obiecte ce nu se mai folosesc ș. a. Clopotul împăresc — așa se va numi — se va aședa în laturea din afară a catedralei din Charkov, și anume în direcțiunea locului nenorocirii, către calea ferată Charkov-Asov. În fie-care și la ora 1 după amed, așa-dără la ora când s'a întemplat nenorocirea, se va trage clopotul cinc minute, altfel nu se va trage niciodată, și acesta ca să scie fie care locuitor din Charkov, în a cui amintire sună clopotul și pte bate crucea sa. Cel care va trage acest clopot își va primi lăfa sa din interesele unui capital alocat pentru totdeuna spre acest scop. Se crede că clopotul va fi mai greu de 10 punți deoarece se așteptă ca donațiunile în argint să intrcă multă cantitatea fixată.

Cursul pieței Brașov

din 25 Martie st. n. 1889.

Table with 3 columns: Bancnote românești, Argint românesc, Napoleon-d'ori, Lire turcesci, Imperiali, Galbin, Scris. fonc. „Albina“ 6%, Ruble rusesci, Discontul. Values include 9.53, 9.60, 9.61, 10.84, 9.84, 5.62, 101., 98.50, 127., 6 1/2-8% pe an.

Cursul la bursa de Viena

din 26 Martie st. n. 1889.

Table with 2 columns: Renta de aur 4%, Renta de hărtă 5%, Imprumutul căilor ferate ungare, Renta de hărtă austriacă, Renta de argint austriacă, Renta de aur austriacă, Losuri din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Acțiunile băncii de credit ungar, Acțiunile băncii de credit austr., Galbeni împăresci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge. Values include 102.5, 94.50, 145.90, 83.65, 84., 111.40, 142.50, 891., 310., 302.75, 5.71, 9.61, 59.42, 121.70.

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

s'a întemplat, că m'a neliniștit puțin, în Malaga. Sciam că ea vrea să prindă în lațul ei pe un comerciant foarte bogat. Dancaire înzadar se silea să mă rețină, căci eu într'o și încă înainte de a apune soarele am intrat în Malaga. Am căutat pe Carmen și am luat'o cu mine. Pe drum am avut laolaltă o conversație neplăcută.

„Sci tu, că de când îmi ești femeie după toate formalitățile, te iubesc mai puțin ca înainte? Nu-mi convine să-mi poruncescă nimeni. Vreau să fiu liber de ori ce dependentă și să fac ce-mi place. — „Grijesce și nu mă aduce la estrem, dișe ea. „Dacă-mi vei fi spre greutate îmi voi câștiga acuși un copil mai bun, care va face cu tine întocmai ca tu cu celălă fără de un ochiu.“ Dancaire însă ne împacă; d'er cu toate acestea noi nu mai eram cei de odinioară. Curând după acestea a venit preste noi o nenorocire. Ne-au atacat soldații. Pe Dancaire și pe cei doi soți, ce ni i-am căpătat după mărtea lui Garcia, i-au omorât ostașii; eu am fost rănit greu și de n'aveam cal, că-

deam și eu prins. Sdrobit de osteneală, c'un glonț în cōste, m'am retras în pădure cu singurul soț ce mi-a rămas. Scoborându-mă de pe cal am ameițit și credeam, că voi muri între tufe ca un iepure rănit. Soțul meu mă duse într'o peșteră și după aceea se duse de căută pe Carmen. Ea era în Granada și îndată ce a înțeles despre nenorocirea mea, grăbi la peșteră. Cincisprezece zile ea nu s'a mișcat de lângă mine, nici nu și-a închis ochii. Ea mă îngrijea cu multă atențiune și gingășă. Îndată ce m'am ridicat am mers în Granada sub celălă mai strict incognito. Carmen mi-a câștigat o chilă aproape de locuința gendarmilor. Ei mă căutau cu sîrguință, d'er înzadar. În fine m'am vindecat hotărîndu-mă încă pe patul durerilor să-m schimb viața. I-am dîș Carminei să părăsim Spania și să mergem în America. Ea și-a ris de mine.

„N'am venit în lume“, dișe ea, „ca să cultivăm calarabe; destinul nostru e să trăim pentru ruina payollor.“

(Va urma.)

Cătră onorații cetitorii!

„Gazeta Transilvaniei“ intră în anulul al 52-lea al existenței sale.

Nenumăratele dovezi de simpatie și de încredere ce le-a primit acest organ de publicitate din partea Românilor de pretutindeni cu ocaziunea aniversării a cincidecea a existenței sale sunt cea mai viuă și mai puternică mărturie pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimat pe încrederea publicului român și condus de iubirea de patrie și de datoria ce o are cătră sfânta cauză a românismului, organul nostru n'a pregetat de a aduce, mai ales în cei de cece ani din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totu mai mult cerințelor timpului și trebuințelor cetitorilor săi.

Astfel de la 1 Ianuarie 1881 „Gazeta Transilvaniei“ a început să apară de trei ori pe săptămână totu cu prețul de până atunci, ér de la 1 Aprilie 1884 apare în fie-care zi, éráși cu același preț, căci cei 2 fl. adăugați acoperu numai cheltuielile înmulțite cu portul postal.

De atunci încóce am făcutu totu ce ne-a statu în putință spre a aduce îmbunătățiri atât în redactarea diarului câtu și în întocmirea sa esterióră, pentru care scopu am isbutitu ca diarul să-și aibă tipografia proprie.

Nu-i vorba, multe se ceru astăzi dela un diar, mai ales când elu este chiămatu a servi cauzei unui popor atât de multu prigonitu de sórte. Prin urmăre nu putemu dice că am ajunsu la capétulu îmbunătățirilor.

Din contră, astăzi când, ca niciodatá până acuma, pozițiunea diaristicej nóstre s'a agravatú; când atâtea lovituri sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnări la închisóre și amende în bani o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tóte nelegerile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recăstigarea drepturilor poporului român: se cere dela noi să ne încordămú puterile cu îndoitá energiă și să continuămú lupta cu curagiu neînfrântú, introduc éndú noué reforme, pentru ca „Gazeta Transilvaniei“ nu numai să coréspundă mai multu chiámării sale, ci să se tacă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă să póta pătrunde până și în coliba țeranului.

Conduși de aceste vederi, am introdusu și cu începerea anului acestuia mai multe esențiale ameliorări în diarul nostru.

Pe lângă programul, ce l'am observatú până ađi la redactarea foii, suntemu decisi a cultiva mai multu și unele terene, cărora până acuma póte nu le-amú pututu da atențiunea cuvenitá.

Spre scopul acesta amú avutú fericirea a concentra împrejurul nostru unú numărú însemnatú de bărbați cu cunoscințe speciale, cari voru colabora regulatú la foia nóstră, așa ca materialul ce-lu va conține să fiá câtu mai variatú, instructivú și acomodatú trebuințelor poporului, nu numai pe tărémul politicu, literarú și socialú, ci ținéndú deopotrivá sémă și de interesele sale din punctu de vedere alu economiei, educațiunei și higienei, alu afacerilor sale cu autoritățile cu cari vine mai desú în atingere și alu trebilor sale financiare și comerciale.

Afară de aceea căstigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unú diarú cotidianú nu este în stare a pătrunde în tóte páturile sociale — parte mare din cauza prețului lui — și astfelu sciind că să sémte trebuința de a i se face cu putință orí și carui Românú, care scie ceti, ca să fiá informatú despre interesele și trebuințele lui, **dela anulú nou 1889 încóce amú măritú în modú destulú de însemnatú prin adausuri numerele nóstre cu data de Duminecă și să le întocmimú și să le redactámú astfel, ca să intereseze pe orí și ce cetitorú și să se póta abona și separatú.**

Amú deschisú dér abonamentú la „Gazeta Transilvaniei“, care deși mai bogatá în materialú, va costa ca și până acuma 12 fl. v. a., pe anú și în deosebí pentru aceia, cărora împregiurările nu le értá de a abona întregú diarulú, amú deschisú abonamentú separatú la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei“, cari voru costa pe anú numai 2 fl. v. a.

Rugámú pe abonații nóstri de până acuma, ca să stáruiascá pe câtu le va sta în putință în cerculú domniilor lorú pentru láțirea „Gazetei Transilvaniei“ precum și pentru răspândirea în poporú a numerelorú cu data de Duminecă, ce se pótu abona și separatú.

Mersulú trenurilorú

pe liniile orientale aje căii ferate de statú r. u. valabilú din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealú				Predealú—Budapesta				B.-Pesta-Aradú-Teiuș				Teiuș-Aradú-B.-Pesta				Copsa-micá—Sibiiu				
Tren de pers. sóne	Trenú accele-ratú	Trenú omni-bus	Trenú mixt	Tren de pers. sóne	Trenú accele-ratú	Trenú mixt	Trenú omni-bus	Trenú omni-bus	Trenú de pers.	Trenú de pers.	Trenú mixt	Trenú de pers.	Trenú mixt	Trenú mixt	Trenú de pers.	Trenú mixt	Copsa-micá			
Viena	11.10	8.—		Bucuresci		7.30		Viena	11.10	2.—	Teiușú	11.24	3.—	1.42			Copsa-micá	2.29	4.35	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	Predealú		1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32			Șeica mare	3.02	5.05	
Szolnok	11.06	4.05	7.38	Timișú		1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vințulú de josú	12.30	4.10				Lómneșú	3.46	5.46	
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	Brașovú		2.32		Aradú	4.10	5.45	Șibotú	1.01	4.43				Ocna	4.18	6.17	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	Feldióra	4.10	7.10		Glogovațú	2.17	4.30	Orăștia	1.32	5.13	11.—			Sibiiu	4.42	6.40	
Várad-Velenceze		7.11	9.18	Apața	4.56	7.31		Gyorok	2.37	4.43	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21			Sibiiu-Copsa-micá			
Fugyi-Vásárheli			9.27	Ágostonfalva	5.37	8.14		Radna-Lipova	3.19	5.07	Deva	2.52	6.35				Sibiiu		8.50	10.—
Mező-Telegd		7.41	10.21	Homorodú	6.07	8.36		Soborșinú	3.43	5.19	Branicica	3.23	7.02				Ocna		9.17	10.24
Rév		8.10	11.38	Hașfaléu	8.36	10.24		Zamú	4.05	5.41	Ilia	3.55	7.28				Lómneșú		9.45	10.50
Bratea			12.16	Sighișóra	9.13	10.46		Gurasad.		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40			Șeica mare		10.20	11.20
Bucia			12.54	Elisabetopole	9.56	11.19		Bérvava		6.28	7.55	Zamú	4.44	8.11			Copsa-micá		10.49	11.45
Ciucia		9.04	1.57	Mediașú	10.37	11.47		Soborșinú		7.25	8.42	Soborșinú	5.30	8.46			Cucerdea-Oșorheiu-			
Huiedin		9.34	3.11	Copsa micá	10.59	12.02		Zamú		8.01	9.12	Bérvava	6.27	9.33			Reghinulú săsescú			
Stana			3.40	Micásasa	11.16	12.09		Gurasad.		8.34	9.41	Conopú	6.47	9.53			Reghinulú săsescú			
Aghiriș			4.15	Blașiu	11.37	12.25		Ilia		8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50		Reghinulú săsescú			
Ghirbėu			4.36	Crăciunelú	12.16	12.53		Deva	1.47	9.51	10.42	Gyorok	7.59	10.58	6.13		Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Nădășel			4.58	Teiușú	1.51	1.47		Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19		Cheța	3.35	10.50	3.58
Clușiu		10.34	5.26	Aiudú	2.18	2.08		Orăștia		11.09	11.37	Aradú	8.42	11.39	7.38		Ludoșú	3.56	11.11	4.20
Apahida	11.15			Vințulú de susú	2.48	2.30		Șibotú		11.39	12.—	Szolnok	9.17	12.31	6.20		M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Ghiriș	12.45			Cucerdea	3.14	2.53		Vințulú de josú		12.12	12.29	Budapesta	2.32	5.12			Iernutú	4.43	11.57	5.11
Cucerdea	1.30			Ghirișú	4.01	3.26		Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46	Viena	3.—	6.05			Sănpaulú	4.58	12.12	5.28
Uióra	1.37			Apahida	5.28	4.40		Teiușú	9.54	1.16	1.26						Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Vințulú de susú	1.45			Clușiu	5.56	5.—		Simeria (Piski)-Petroșeni									Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
Aiud	2.07			Nădășelú	6.37	5.32		Petroșeni-Simeria (Piski)									Reghinulú-sás.	6.—	4.58	
Telushú	2.26			Ghirbėu	6.58			Simeria		6.47	2.42	Petroșeni	9.36	4.26			Reghinulú-sás.	7.56	7.—	
Crăciunelú	3.11			Ághireșú	7.14			Streiu		7.40	3.25	Banița	10.17	5.12			Reghinulú săsescú-			
Blașiu	3.24			Stana	7.29	6.11		Hașegú		8.51	4.16	Crivadia	10.58	5.55			Oșorheiu-Cucerdea			
Micásasa	3.54			B. Huiedin	8.18	6.43		Pui		10.02	5.11	Pui	11.42	6.41			Reghinulú-sás.		8.35	8.—
Copsa micá	4.09			Ciucia	8.58	7.12		Crivadia		11.02	5.58	Hașegú	12.23	7.26			Oșorheiu		10.20	9.49
Mediașú	4.21			Bracia	9.15			Banița		11.50	6.40	Streiu	1.12	8.14			Mirașteu	6.56	12.15	10.20
Elisabetopole	5.11			Rév	9.34	7.51		Petroșeni		12.30	7.12	Simeria	1.51	8.50			Sănpaulú	7.16	12.35	10.39
Sighișóra	5.45			Mező-Telegd	10.25	8.17		Aradú				Timișóra	6.25	5.—			Iernutú	7.40	12.58	11.02
Hașfaléu	6.12			Fugyi-Vásárheli	10.47			Aradulú nou				Merczifalva	7.19	6.02			M. Bogata	8.03	1.19	11.23
Homorodú	7.32			Várad-Velenceze	10.57			Németh-Ságh				Vinga	7.46	6.32			Ludoșú	8.51	2.02	12.06
Ágostonfalva	8.17			Oradea-mare	11.04	8.42		Vinga				Merczifalva	8.15	7.02			Cheța	9.08	2.18	12.22
Apatia	8.37			P. Ladány	11.19	8.47	10.50	Orczifalva				Aradulú nou	8.36	7.23			Cucerdea	9.40	2.46	12.50
Feldióra	9.06			Szolnok	1.15	10.08	1.33	Timișóra				Aradú	9.11	8.01			Simeria (Piski)-Unied.			
Brașovú	9.45			Budapesta	3.29	11.51	3.29	Timișóra					9.27	8.17			Simeria (Piski)		2.18	
Timișú	2.53			Viena	6.33	1.55	7.45	Ghirișú									Cerna		2.39	
Predealú	3.28				2.50	7.15	6.05	Turda									Uniedóra		3.08	
Bucuresci	9.35							Ghirișú									Unied.-Simeria (Piski)			
								Turda									Uniedóra		9.36	
								Ghirișú	9.26	4.19							Cerna		9.56	
								Turda	9.47	4.40							Simeria		10.10	
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												
								Turda												
								Ghirișú												